ע: השוכר את הפועל פרק חמישי עבודה זרה

ההיא רביתא דהות נקיטא אופיא בידה אמר רבא חמרא שרי. פ"ה דוקא תינוקת שאינה יודעת בטיב ניסוך ולא עולה מגבה דחביתא שקלתיה ואע"ג דליכא תו אימר אתרמויי איתרמי לה (ו) ההוא פולמוסא דסליק לנהרדעא פתחו חביתא טובא כי אתא רב דימי אמר עובדא הוה קמיה דרבי אלעזר ושרא ולא ידענא אי משום דסבר לה כרבי אליעזר דאמר ספק ביאה טהור אי משום דסבר רובא דאזלי בהדי פולמוסא ישראל נינהו א"ה האי ספק ביאה ספק מגע הוא כיון דמפתחי טובא אימא אדעתא דממונא פתחו וכספק ביאה דמי ההיא מסוביתא דמסרה לה איקלידא (ז) מפתחה לעובדת כוכבים א"ר יצחק א"ר אלעזר עובדא הוה בי מדרשא ואמרו [ח]לא מסרה לה אלא שמירת מפתח בלבד אמר אביי אף אנן נמי תנינא (ט)[ט]המוסר מפתחות לע"ה טהרותיו טהורות לפי שלא מסר לו אלא שמירת מפתח בלבד השתא טהרותיו טהורות יין נסך מיבעיא למימרא דטהרות אלימי מיין נסך אין דאיתמר חצר שחלקה במסיפס אמר רב טהרותיו טמאות [י]ובעובד כוכבים אינו עושה יין נסך ורבי יוחנן אמר [יא]אף טהרותיו טהורות מיתיבי [יב]הפנימית של חבר והחיצונה של ע"ה אותו חבר שוטח שם פירות ומניח שם כלים ואע"פ שידו של עם הארץ מגעת לשם קשיא לרב אמר לך רב שאני התם [יג]שנתפס עליו כגנב ת"ש [יד]רשב"ג אומר [טו]גגו של חבר למעלה מגגו של ע"ה אותו חבר שוטח שם פירות ומניח שם כלים ובלבד שלא תהא ידו של ע"ה מגעת לשם קשיא לרבי יוחנן אמר לך רבי יוחנן שאני התם דאית ליה לאישתמוטי מימר אמר אימצורי קא ממצרא ת"ש [טז]גגו של חבר בצד גגו של עם הארץ אותו חבר שוטח שם פירות ומניח שם כלים ואע"פ שידו של עם הארץ מגעת לשם קשיא לרב אמר לך רב לאו איכא ר"ש בן גמליאל דקאי כוותי אנא דאמרי כר"ש בן גמליאל: **מתני'** [יז]בולשת שנכנסה לעיר בשעת שלום חביות פתוחות אסורות סתומות מותרות בשעת מלחמה אלו ואלו מותרות לפי שאין פנאי לנסך: **גמ'** ורמינהו

ההיא רביתא דאישתכח דהות בי דני והות נקיטא אופיא בידה אמר רבא [א]חמרא שרי אימר מגבה דחביתא שקלתיה ואע"ג דליכא תו אימר אתרמויי איתרמי לה (ב) ההוא פולמוסא דסליק לנהרדעא פתחו חביתא טובא כי אתא רב דימי אמר עובדא הוה קמיה דרבי אלעזר ושרא ולא ידענא אי משום דסבר לה כרבי אליעזר דאמר ספק ביאה טהור אי משום דסבר רובא דאזלי בהדי פולמוסא ישראל נינהו א"ה האי ספק ביאה ספק מגע הוא כיון דמפתחי טובא אימא אדעתא דממונא פתחו וכספק ביאה דמי ההיא מסוביתא דמסרה לה איקלידא (ג) מפתחה לעובדת כוכבים א"ר יצחק א"ר אלעזר עובדא הוה בי מדרשא ואמרו [ב]לא מסרה לה אלא שמירת מפתח בלבד אמר אביי אף אנן נמי תנינא (ד)[ג]המוסר מפתחות לע"ה טהרותיו טהורות לפי שלא מסר לו אלא שמירת מפתח בלבד השתא טהרותיו טהורות יין נסך מיבעיא למימרא דטהרות אלימי מיין נסך. מדנקט לה בלשון ק"ו: **שחלקה במסיפס.** ממילא נמוכה עם הארץ מלד זה וחבר שטהר טהרות מלד זה: **אינו עושה יין נסך.** דנתפס עליו כגנב. אלמא טהרות אלימי: **מיתיבי.** שתי תגירות זו לפנים מזו הפנימית של חבר: **וחיצונה.** הפתוחה לרה"ר של עם הארץ לאין לו לעם הארץ דריסת הרגל על הפנימית: **שונה שם.** בפנימית אבל אי הוי איפכא דחיצונה של חבר כיון דהוי לעם הארץ דריסת הרגל בחיצונה אין חבר שוטח שם פירותיו. מ"מ קשיא לרב דקתני אע"פ שידו של עם הארץ מגעת לשם: (ד) **התם משום דנתפס עליו כגנב.** דמה לו בפנימית אבל חלוקה דבחבר אחד דמי כי עייל ידיה לא מתפיס כגנב: **אמצרי.** דגג קמצרינא אני מכוון למדת בגין שאני רוצה למדוד לכך הושטתי את ידי. לשון אחר מתשובת הגאונים מתמוגג אני אשטנדיל"ר בלע"ז וגרסי' אימצודי קא ממצדנא: **כלר גגו.** שאינו גבוה ממנו וליכא למימר מתמוגג אני כשמושיט ידו שם: **אגא דאמרי כרשב"ג.** דאמר לעיל ובלבד שלא תהא ידו של עם הארץ מגעת שם ולרב לא שאני ליה בין שגג חבר למעלה בין שהוא שוה לו: **מתני' בולשת.** חיל. על שם שמתפשין ומותרין קרי להו בולשת כדמתרגמינן ויתפש (ה) ובלש: **גמ'** כרקוס

לא מסרה לה אלא שמירת מפתח. ולא קמכח אדעתא ליכנס דנתפסת כגנב מכאן שאם תפס המושל את היהודי והניח שמירת עובדי כוכבים בביתו ונמסר להם כל המפתחות אף של יין אם אין אוכלים ושותים ממה שבבית הישראל היין מותר ואם אוכלים בבית אסור ואמנם אם מצאן הישראל כמו שהניחם מלאים כשרים דכוותיה אשכחן גבי בגדיו לענין טומאה שאם מצאן כמו שהניחם טהורים ואמרינן עלה וכן יין נסך ואולי כשמפשין אותו בכל מקום ובקרקע ובכתלים את מטמוני ישראל גם היין אסור לפי שגם לתוך חביות הכניסו קנה ארוך לחפש בו אבן אם היה לישראל שימן ואבור במגופה מותר דאם הסירוה לחפש בה לא היו מחזירין אותה דהא לא מירתתי מישראל כלל: **פתוחות** אסורות. משמע אפילו טוחה ולא אמרי' אדעתא דממונא פתחו כדאמרי' לעיל גבי פולמוסא והיינו משום דפולמוסא באים לגבות מס המלך ואלינעא ולכך אינא למימר דאדעתא דממונא פתחו אבל בולשת אינם באים כי אם לוקח לאכול ולשתות:

ורמינהו

עין משפט נר מצוה

פח א מיי' פי"ב מהל' מאכלות אסורות הלכה כג ועיין בהשגות ובכ"מ שם ולאין קמת טוש"ע י"ד סי' קכח סעיף כ (וסי' קכד סעיף טו):

פט ב מיי' שם פי"ג הלכה כ ועיין בהשגות ובכ"מ ולהסס משנה שם טוש"ע י"ד סי' קכט סעיף ה:

צ ג מיי' פי"ב מהל' מטמאי משכב ומושב הלכה ג:

צא ד מיי' פי"ג מהל' מאכלות אסורות הלכה ז סמג לאין שם טוש"ע י"ד סי' קכט סעיף טו:

צב ה מיי' (וסס) ופי"ב מהל' מטמאי משכב ומושב הלכ' כא:

צג ו ז מיי' פי"ב מהל' מטמאי משכב ומושב הלכי כ:

צד ח מיי' שם הלכ' יט ולעי"ם שידו מגעת מיתר:

צה ט מיי' שם ובלבד שלא תהא ידו מגעת ועיין בכסף משנה:

צו י מיי' פי"ב מהלכות מאכלות אסורות הלי' כד סמג לאין קמת טוש"ע י"ד סי' קכט סעי' יב:

מסורת הש"ס

(ו) תוספתא פ"ז דטהרות ה"ו, (ז) שם ע"ב ולי"ב, (ח) (כתובות ס. שבת מז. מה יב.), (ט) (כרלשות מד),

הגהות הב"ח

(א) גמ' ההוא פולמוסא. נ"ב עיין ס' חזקת הבתים דף נה ע"ב בתוס' בד"ה ר' אליעזר מעתה: (ב) שם דמסרה לה איקלידא לעובדת כוכבים כל"ל ותיבת מפתחה נמחק: (ג) רש"י ד"ה איקלידא מפתח הבית ואח"כ מ"ה שמירת מפתח וכו' דנתפסת כגנב: (ד) ד"ה שאני התם משום וכו' דמה לו בפנימית. נ"ב עיין רש"י בב"מ נדף י' ע"ב הטעם לאינו נתפס כגנב משום שיכול לומר כלי נפל מידי לכך בתחי הנה וקבה דהכי תירוץ זה יכול לומר נ"כ בשנכנס לפנימי ול"ע:

לעזי רש"י

אישקומ"א. קנף. אשטנדיל"ר (אראשטינדיליי"ר). להחמתה. להשתרע.

מוסף רש"י

בולשת. חיילות נים הבא לעיר על שם שמתפשין ומולכים את השיר קרי לה בולשת (שבת מא.) חיל, על שם שמתפשים כל המטמונים (כתובות כז.), שמתפשין (כרלשית לח) ויתפש, ובלש (נדה יג.). בשעת שלום. כגון שהוא של אותה מלכות (שבת מא.).

Torah-Box.com
diffusion du judaïsme aux francophones
Tél. FR : 01.80.91.62.91 - Tél. ISR : 077.466.03.32 - contact@torah-box.com